

14.12.2012

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Lausuntopyyntö STM048:00/2012 luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta

Tietojärjestelmiä ja niiden käyttäjiä koskevat vaatimukset

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto ry (SuPer) pitää tärkeänä sekä terveydenhuollon valtakunnallisten että muiden sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäpalveluiden laadun, turvallisuuden sekä käytettävyyden kehittämistä. SuPer kannattaa myös organisaatioiden omavalvontasuunnitelman laatimista. Tämä varmistaa henkilöstön tietojärjestelmien käytön riittävän osaamistason, riittävän koulutuksen ja sen seurannan sekä turvaa asiakkaiden ja asiakirjojen tietoturvan.

Sähköinen lääkemääräys

Lääkemääräyslain muuttaminen ehdotuksen mukaan, niin että kaikki lääkemääräykset olisivat sähköisiä on hyvä ja kannatettava muutos. Toteutuessaan tämä vaatii jatkossakin asiakkaan hyvän informoinnin. Tehtävä on erittäin tärkeä, jotta uusi reseptien käyttö- ja toimitustapa saadaan yleistymään ja että asiakas saa tarvitsemansa tiedon ja ohjauksen. Tässä asiassa lähi- ja perushoitajat ovat avainpaikoilla työpaikoillaan ja vastaanotoilla. SuPer pitää ensiarvoisen tärkeänä lähi- ja perushoitajien osaamisen ja vahvan ammattitaidon hyödyntämistä nyt ja tulevaisuudessa.

Reseptikeskuksen tietojen käyttö, katseluoikeus ja käytön valvonta

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto pitää valitettavana, että sairaanhoitajan ammattia painotetaan sähköiseen lääkemääräykseen liittyvissä asioissa, jopa siinä määrin että jotkin työnantajat tulkitsevat lääkemääräyksen uusimispyyntöä lähettämisenkin vaativan sairaanhoitajan koulutusta. Koska sairaanhoitajiin rajattuun lääkkeenmääräämiseen tähtäävän koulutukseen ei riitä hakijoita ja julkisen terveydenhuollon sairaanhoitajavastaanotot ovat toistaiseksi rajalliset olisi huomioitava henkilöstöresurssina vähintään toisen asteen ammatillisen koulutuksen saaneet terveydenhuollon ammattilaiset.

Esityksen yhtenä tavoitteena on ”parantaa sähköisen lääkemääräyksen toiminnallisuutta ja käytettävyyttä sekä potilasturvallisuutta”. SuPer vaatiikin että reseptikeskuksen tietojen katseluoikeus sisällytetään koskemaan kaikkia vähintään toisen asteen ammatillisen koulutuksen suorittaneita terveydenhuollon ammattilaisia, siis lähi- ja perushoitajia. Mainittu laajennusesitys takaa sen, että toimintayksiköt eivät joudu kohtuuttomiin tilanteisiin sen johdosta, että niissä ei olisi työvuorossa jatkuvasti saatavilla tehtävään soveltuvaan terveydenhuollon ammattilaista.

Asianmukaisesti koulutettujen lähi- ja perushoitajien rajaaminen ulos sähköisten lääkemääräysten käsittelemisessä ei ole asiakkaan, työntekijöiden eikä myöskään toimintayksikön edun mukaista eikä se paranna millään tavalla asiakasturvallisuutta.

Terveydenhuollon ammattilaisten laajempi katseluoikeus asiakkaan kokonaislääkityksen tietoihin helpottaa paljon myös potilaiden/asiakkaiden neuvonnassa ja hoidon toteutuksessa. Myös toisen organisaation uusittavaksi lähettämät reseptit voidaan huomioida ja siten välttyttäisiin päällekkäisiltä uusimispyynnöiltä. KanTa ammattilaisen näkymään suunniteltu kokonaislääkityksen osio on vasta hahmotteluvaiheessa eikä siis vielä useaan vuoteen auta lähi- ja perushoitajia asiakkaan hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa tai asiakkaan informoinnissa.

SuPer on asian edistämiseksi ollut yhteydessä Valviraan ja puhunut valmistuvien lähihoitajien pakollisen Terhikki- rekisteröinnin puolesta. Tämä ja ajantasainen terveydenhuollon varmennekortti, potilaan antama suostumus sekä lokitietomahdollisuus sallivat asiakkaan joustavan palvelun ja organisaation tehokkaan sisäisen toiminnan salassapitovelvollisuutta ja potilasturvallisuutta heikentämättä. (Nykyisen käytännön mukaan vastavalmistunut lähihoitaja ei ole velvoitettu rekisteröitymään Terhikkiin)

Silja Paavola
puheenjohtaja
SuPer ry

Jussi Salo
johtaja, kehittämissyksikkö
SuPer ry

SuPeriin kuuluu yli 82 000 lähi- ja perushoitajaa sekä muita toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittanutta, jotka työskentelevät julkisella ja yksityisellä sektorilla.

Lisätietoja lausunnosta antaa suunnittelija Johanna Rosenberg, johanna.rosenberg@superliitto.fi